

2015-02-19

S2014/4987/FS (delvis)

S2015/1206/FS

Socialdepartementet

Livsmedelsverket

Box 622

751 26 Uppsala

Uppdrag att främja arbetet med hälsosamma matvanor inom hälso- och sjukvården för att förebygga kroniska sjukdomar**Regeringens beslut**

Regeringen beslutar att ge Livsmedelsverket i uppdrag att sprida information om hälsosamma matvanor till yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården och till allmänheten för att förebygga och minska komplikationer av kroniska sjukdomar. I uppdraget ingår också att främja samarbete kring hälsosamma matvanor på regional och lokal nivå, att anpassa information om kostråd till olika målgrupper i samhället och att fortsatt genomföra insatser för att stärka nyckelhålet som ett verktyg för att förebygga kroniska sjukdomar.

Uppdraget ska genomföras i samråd med Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten.

Livsmedelsverket får för uppdragets genomförande använda 4 000 000 kronor under 2015. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 3 Kroniska och långvariga sjukdomar. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska ske senast den 1 december 2015. Medel som inte har utnyttjats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2016. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning över använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 1 mars 2016.

Rekvisition, återbetalning och redovisningarna ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

I budgetpropositionen för 2014 beslutades om en fyraårig satsning på att förbättra vården för personer med kroniska sjukdomar. Satsningen omfattar totalt 450 000 000 kronor. Tillsammans med företrädare för professions- och patientorganisationer, landsting och berörda myndigheter har en Nationell strategi för att förebygga och behandla kroniska sjukdomar tagits fram (dnr S2014/395/FS). Ett övergripande syfte med strategin är att främja en mer hållbar och jämlig vård med särskilt fokus på primärvården. I strategin lyfts tre områden fram som särskilt angelägna att utveckla. Dessa är patientcentrerad vård, kunskapsbaserad vård samt prevention och tidig uppmärksamhet.

Inom ramen för regeringens satsning på kroniska sjukdomar har Livsmedelsverket i samverkan med Socialstyrelsen och Folkhälso-myndigheten under 2014 identifierat insatser för att stärka arbetet med bra matvanor inom hälso- och sjukvård och sprida information till allmänheten om hur bra matvanor kan motverka kroniska sjukdomar (dnr S2014/4987/FS). Livsmedelsverket får nu i uppdrag att genomföra insatser inom detta område. Syftet med uppdraget är att bidra till bättre matvanor som på sikt kan förebygga kroniska sjukdomar. Risken att utveckla kroniska sjukdomar är starkt kopplad till matvanor. Vissa livsmedel, men framför allt en generellt hälsosam kost minskar risken för att utveckla övervikt, diabetes typ 2, hjärt- och kärlsjukdomar och cancer.

Kunskapen om hur hälso- och sjukvården kan arbeta med bra matvanor som en aktiv del av det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet behöver öka. Socialstyrelsens utvärderingar visar att det finns stora skillnader mellan olika landsting och vårdenheter när det gäller hur ofta och på vilket sätt levnadsvanor, till exempel hälsosamma matvanor, tas upp vid ett vårdbesök. Tandvården kan också ha en aktiv roll i det förebyggande arbetet och bidra till bra matvanor som både gynnar tandhälsan och minskar risken för att utveckla kroniska sjukdomar.

På regeringens vägnar

Gabriel Wikström

Klara Granat

Kopia till

Statsrådsberedningen
Finansdepartementet/ba
Näringsdepartementet/DL
Kammarkollegiet
Folkhälsomyndigheten
Socialstyrelsen